

افغانستان: غیرنظامیان قربانیان اصلی حملات فزاینده نیروهای ضددولتی اند. افزایش کشته شدگان طالبان و حزب اسلامی را متهم به جنایت جنگی مینماید.

(کابل، 16 آوریل 2007) دیده بان حقوق بشر در گزارشی که امروز نشر کرد گفت شمار تلفات غیرنظامیان در نتیجه حملات نیروهای ضد دولتی در 15 ماه اخیر بشدت افزایش یافته است که یکی از دلایل عمده آن عدم رعایت قوانین جنگ توسط گروه‌های ضد دولتی می باشد.

گزارش 116 صفحه ای، "بها انسانی: پیامدهای حملات نیروهای ضد دولتی در افغانستان"، به شرح حملات نیروهای ضد دولتی، بخصوص طالبان و حزب اسلامی می پردازد که در سال 2006 و 2007 شدت یافته است. گزارش بر اساس مصاحبه با قربانیان حوادث و فامیل های آنان و همچنان بررسی همه جانبه اسناد و مدارک ثبت شده تدوین شده است.

جوانا مارینار، رئیس بخش تروریسم و ضد تروریسم دیده بان حقوق بشر گفت که "بمب گذاری های انتحاری و سایر حملات از سال 2005 بدینسو به شدت افزایش یافته است، تقریباً 700 شهروند غیرنظامی تنها در سال گذشته توسط طالبان و سایر گروه‌های ضد دولتی کشته شده اند. گروه‌های ضد دولتی هر روز بیشتر از پیش با هدف قرار دادن مستقیم غیرنظامیان مرتکب جنایت می شوند. حتی دورانی که که گروه‌های ضد دولتی مقاصد نظامی را هدف قرار می دهند، حملات آنان تفکیک نشده است و در اکثریت موارد منجر به تلفات بیشتر غیرنظامیان می شود."

گزارش ثابت می سازد که چگونه نیروهای ضد دولتی با نادیده انگاشتن قوانین جنگ غیرنظامیان را عمداً هدف قرار می دهند و نشان میدهد که حتی در دورانی که نیروهای ضد دولتی حملاتی را علیه نیروهای نظامی افغان و همکاران بین المللی آن برآوردند، کوچکتترین توجهی به پیامدهای آن حملات بر غیرنظامیان نمی کنند. (دیده بان حقوق بشر از حملات نیروهای دولتی افغان و همکاران بین المللی آن که قوانین بین المللی جنگ را نقض کرده و حملات تفکیک نشده ای را انجام داده اند نیز در چندین مورد قبلاً انتقاد کرده است. برای معلومات بیشتر در این باره به آدرس های ذیل مراجعه کنید:

<http://hrw.org/english/docs/2007/03/06/afghan15446.htm>;

<http://hrw.org/english/docs/2006/10/30/afghan14475.htm>)

این گزارش شرح میدهد که سال 2006 یکی از خونبارترین سال برای شهروندان افغان از سال 2001 بدینسو بوده است. حداقل 669 شهروند افغان در 350 حمله نظامی کشته شده اند، که از قرار معلوم اکثریت آن حملات عمداً متوجه غیرنظامیان و مقاصد غیرنظامی بوده اند. بعلاوه، 52 شهروند افغان در دوماه اول سال 2007 در نتیجه حملات نیروهای ضد دولتی کشته شده اند.

طالبان هر روز بیشتر از پیش غیرنظامیان مانند کارکنان سازمان های خیریه، خبرنگاران، داکتران، رهبران مذهبی، کارمندان ملکی دولتی را متهم به جاسوسی نموده و هدف قرار می دهند. در سال 2006، حداقل 177 شهروند افغان ترور شده است، و چنین حملاتی در سال 2007 نیز ادامه داشته است. آخرین نمونه موحش آن قتل اجمل نقشبندی و راننده آن سید آغا بود که طالبان با نقض قوانین جنگ آنان را گردن زدند.

مارینار گفت "قتل اجمل نقشبندی، ژورنالیست افغان، و سید آغا، راننده آن، جنایت جنگی است."

گزارش در باره حملات گروه‌های ضد دولتی و پیامدهای آن سخن می گوید و به شرح حال قربانیان حملات انتحاری و تاثیرات آن بر دوستان و نزدیکان قربانیان می پردازد. مثلاً، در این گزارش از شهرزاد (اسم اصلی مصاحبه شونده نیست) دختر 9 ساله ای نقل قول شده است که در باره یک حمله انتحاری که در ماه مارچ سال 2006 در کابل صورت گرفت با دیده بان حقوق بشر سخن گفته است که چگونه پارچه بمب شکمش را درید و روده هایش از شکم به بیرون ریخت: " بعضی وقت ها همان روز را بخواب می بینم، کابوسی وحشتناکی است.

باورم نمی شد که زنده بمانم. شروع کردم به گفتن کلمه شهادت، چون زیاد زخمی شده بودم، هیچ باورم نمی شد که زنده بمانم."

گزارش شرح میدهد که چگونه نیروهای ضد دولتی حملات انتحاری و بمی را بر مراکز نظامی نیروهای دولتی و همکاران بین المللی آن که در محلات مزدحم و پر نفوس واقع اند انجام می دهند و در نتیجه تلفات تفکیک ناشده ای را ببار می آورند و سبب کشته شدن بیشتر غیرنظامیان نسبت به هدف نظامی مورد نظر می شوند. شمار زیاد افغانان در مصاحبه با دیده بان حقوق بشر پرسیده اند که منظور نیروهای ضد دولتی از حملات انتحاری در مناطق غیرنظامی چی می تواند باشد.

یک مرد افغان که در حمله بمی در نزدیکی وزارت عدلیه سوخته بود، به دیده بان حقوق بشر گفت: "من که هیچ سرباز نظامی آیساف (نیروهای یاری امنیتی بین المللی) را در آن روز در نزدیکی های وزارت ندیدم. من فقط مردم های خودمان، افغان های خودمان، را در آنجا دیدم. مقصد آنان کی بود، مردم؟"

گزارش توضیح می دهد که چگونه حملات نیروهای ضد دولتی بر زندگی مردم عام در خارج از نواحی جنوب و جنوبشرقی کشور اثرات ناگوار بجا گذاشته است. یک سوم حملات خونبار بمی و انتحاری سال 2006 که باعث کشته و زخمی شدن شمار زیاد غیرنظامیان شده است در کابل، مزار شریف و هرات رخ داده است.

شمار حملات بمی در سال 2006 نسبت به سال 2005 دوبرابر شد. دیده بان حقوق بشر تقریباً 200 حمله بمی را در سال 2006 ثبت کرده است که باعث قتل 500 غیرنظامی افغان شده است. اکثریت این حملات مطابق به قوانین بین المللی جنگ غیرمشروع بوده اند. نیروهای ضد دولتی عمداً مناطق غیرنظامی را هدف قرار داده اند که هیچ هدف نظامی در آن متصور نبوده است، مانند مکاتب، سرویس های شهری و مراکز خرید و فروش. بعلاوه حملات بمی نیروهای ضد دولتی باعث کشتار تفکیک ناشده میان نظامیان و غیرنظامیان شده اند و یا در مقایسه با هدف نظامی مورد نظر غیرنظامیان بیشتری کشته شدند. بعلاوه نیروهای ضد دولتی حملاتی را انجام داده اند که هدف آن ایجاد فضای ترس و خوف در میان غیرنظامیان بوده است. همه این شیوه ها با در نظر داشت قوانین بین المللی جنگ غیرمشروع می باشد.

حملات انتحاری نیروهای ضد دولتی بخصوص برای غیرنظامیان مهلک بوده است. در سال 2006 حداقل 136 حمله انتحاری در افغانستان صورت گرفت که یک رقم 6 برابر را نسبت به سال 2005 نشان میدهد. حداقل 112 حمله- یعنی اکثریت آن- بر مراکز نظامی صورت گرفت، اما با آنهم، بیشتر آن به غیرنظامیان آسیب رساند تا به نظامیان. هدف تقریباً 20 حمله باقیمانده عمدتاً غیرنظامیان بودند. در نتیجه حملات انتحاری نیروهای ضد دولتی در سال 2006، حداقل 272 شهروند افغان، 37 نظامی افغان و نیروهای بین المللی کشته شده اند. با توجه به این رقم، شمار کشته شده گان غیرنظامی نسبت به نظامیان در اثر حملات انتحاری 8 برابر می باشد.

حملات انتحاری مطابق به قوانین بین المللی جنگ غیرمشروع نمی باشند، اما حملات انتحاری که در افغانستان صورت گرفته غیرمشروع بوده اند. دیده بان حقوق بشر به این نتیجه رسیده است که انتحار کننده از هدف گرفتن مقاصد نظامی خود در افغانستان بارها عاجز بوده است. انتحار کننده مواد انفجاری خود را طوری انفجار داده است که یا تلفات تفکیک ناشده ای را ببار آورده و یا به غیرنظامیان آسیب بیشتر رسانده است. بعلاوه، حمله کننده انتحاری در افغانستان تقریباً همیشه با ظاهر غیرنظامی حملات انتحاری خود را انجام داده است که این عمل نقص صریح قوانین بین المللی جنگ بشمار می آید که حملات "ریاکارانه" را ممنوع میدارد. هدف از ممنوعیت حملات ریاکارانه در قوانین بین المللی جنگ ایجاد تمایز میان نظامیان و غیرنظامیان در دوران جنگ می باشد. حملات ریاکارانه جان غیرنظامیان را بیشتر به خطر می اندازد: شمار زیاد غیرنظامیان افغان بخاطر همین تاکتیک نظامی نیروهای ضد دولتی اشتباها هدف تیراندازی نیروهای بین المللی و دولت افغانستان قرار گرفته اند.

این گزارش جدید همچنان به نحوه حملات نیروهای ضد دولتی بر معلمان و مکاتب، بخصوص مکاتب دخترانه می پردازد که در سال 2005 به حد بسیار بالا رسیده بود و اکنون دو چند افزایش یافته است. (دیده بان حقوق بشر گزارشی را در ماه جولای سال 2005 انتشار داد که در آن به اثرات حملات نیروهای ضد دولتی بر نظام آموزشی

افغانستان پرداخته بود. برای معلومات بیشتر: <http://hrw.org/campaigns/afghanistan/2006/education/> این حملات صدها هزار شاگرد افغان را مجبور به ترک آموزش کرده است. طالبان و نیروهای شورشی دیگر مکاتب را به دلایل ایدئولوژیکی و سمبولیک هدف قرار میدهند. آنان ادعا می کنند که مکاتب غیراسلامی است، و یا مکاتب تنها نماینده حضور دولت در مناطق دورافتاده می باشند.

در این گزارش دیده بان حقوق بشر خاطر نشان ساخته است که حملات نیروهای دولتی و حامیان بین المللی آن نیز در افغانستان باعث آسیب غیرنظامیان شده است. حداقل 230 غیرنظامی افغان در جریان حملات قوای ناتو در سال 2006 در افغانستان کشته شده اند، که بنظر می آید تعدادی از این حملات باعث نقض قوانین بین المللی جنگ شده باشند. با آنکه مدرکی در دست نیست که نشان دهد نیروهای بین المللی عمداً غیرنظامیان را هدف قرار داده اند، اما در تعدادی از حملات مشاهده شده است که نیروهای بین المللی یا حملات تفکیک نشده ای را انجام داده اند و یا از اتخاذ تدابیر لازم بخاطر مصئونیت غیرنظامیان عاجز مانده اند. دیده بان حقوق بشر در چندین مورد به شرح اینگونه حملات قبلاً پرداخته است.

دیده بان حقوق بشر امروز گفت که ادامه ناامنی و نبردهای مسلحانه باعث کاهش بیشتر مساعدت های دولتی و انکشافی که از قبل در افغانستان در سطح بسیار پایین قرار داشت خواهد شد و جابجایی بیشتر مردم را بدنبال خواهد داشت. صدها هزار افغان از نواحی جنوب و جنوبشرقی کشور بیجا شده اند، و میلیون ها نفر تا هنوز در کشورهای ایران و پاکستان در مهاجرت بسر می برند، و تمایلی برای برگشت به کشور از خود نشان نمی دهند بخصوص در مناطق دورافتاده که امنیت آن خراب و کمک های انکشافی در آن کم می باشد.

مارینار گفت: "اکثریت افغانان بمشکل روزگار می گزرانند. حملات فزاینده نیروهای ضد دولتی بر غیرنظامیان، بخصوص کارمندان سازمان های خیریه و کارکنان دولتی، وضعیت را بیشتر خراب کرده است."

دیده بان حقوق بشر از طالبان، حزب اسلامی و سایر گروههای ضد دولتی خواست تا به تمام حملات عمدی بر غیرنظامیان و مقاصد غیرنظامی پایان بخشند، و از هرگونه عملیاتی که نتواند میان نظامیان و غیرنظامیان تفکیک قایل شود و یا آسیب بیشتر به غیرنظامیان ببار آورد خود داری کنند. دیده بان حقوق بشر از همه نیروهای ضد دولتی خواست تا از عملیات ریاکارانه اجتناب کنند و از شایع سازی فضای ترس و ارباب میان غیرنظامیان ابا و ورزند.

دیده بان حقوق بشر همچنان از دولت پاکستان درخواست نمود تا تدابیر جدیتری را در مقابل نیروهای ضد دولتی افغانستان که مرتکب جنایت جنگی شده اند و از خاک آن کشور برای برنامه ریزی فعالیت های نظامی خود در افغانستان استفاده می کنند رویدست گیرد.

بالاخره، دیده بان حقوق بشر از دولت و نیروهای بین المللی در خواست نمود تا بخاطر کاهش آسیب به غیرنظامیان در جریان جنگ شیوه های کاری جدیدی را رویدست گیرند، مثلاً، پایگاه های نظامی را دورتر از محلات زندگی غیرنظامیان برپا دارند و بقدر ممکن از فرستادن ستون های نظامی در محلات پر ازدحام اجتناب ورزند، و درباره نحوه واکنش به تهاجم فرضی نیروهای ضد دولتی چاره اندیشی های جدیدی کنند.